

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1071/2015
16.12.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Драгана Аћимовића и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Зорицом Стојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног С.Д., због кривичног дела неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности из члана 209. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адв. Ч.С., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Смедереву 3 К бр. 645/2013 од 13.03.2015. године и Вишег суда у Смедереву Кж1 60/15 од 22.09.2015. године, у седници већа одржаној дана 16.12.2015. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УВАЖАВА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног С.Д., адв. Ч.С., па се ПРЕИНАЧУЈУ правноснажне пресуде Основног суда у Смедереву 3К бр. 645/2013 од 13.03.2015. године и Вишег суда у Смедереву Кж1 60/15 од 22.09.2015. године те се окривљени С.Д. а на основу одредбе члана 489. став 2. ЗКП, поводом тог захтева а по службеној дужности и окривљени С.А., на основу члана 423. тачка 1. Законика о кривичном поступку

ОСЛОБАЂАЈУ ОД ОПТУЖБЕ

да су:

1. Окривљени С.Д.:

зато што је дана 09.04.2010. године у својству одговорног лица предузећа „Ј. Р.“ д.о.о. из С., у стању урачунљивости, при чему је био свестан свог дела и хтео његово извршење, лажним приказивањем чињеница и њиховим прикривањем, а приликом подношења захтева за добијање инвестиционог кредита Фонду за развој Републике Србије, у име предузећа „Ј. Р.“ д.о.о. из С., навео податак да су му средства неопходна за набавку нове линије за израду хладно ваљаних и варених профила, те да ће машину набавити од предузећа „М.“ из О. у коју сврху је

доставио профактуру број 11/10 од 27.03.2010. године на име наводне купопродаје линије за израду хладно ваљаних и варених профила од поменутог предузећа, у вредности од 58.900.000,00 динара, иако је у време издавања профактуре наведена машина била у власништву предузећа „М.“ д.о.о. из С., чији је он власник и била је половна, па је на основу тако приложене документације Фонд за развој Републике Србије донео одлуку о одобрењу кредита предузећу „Ј. Р.“ д.о.о. из С. у износу од 43.000.000,00 динара, који је дана 20.07.2010. године и пренет на рачуне предузећа „Ј. Р.“ д.о.о. из С., по Уговору о инвестиционом кредиту број 200252 од 20.07.2010. године а био је свестан забрањености свог дела,

чиме би извршио кривично дело неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности из члана 209. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика.

2. Окривљени С.А.:

зато што је дана 27.03.2010. године у својству директора предузећа „М.“ д.о.о. из О., у стању урачунљивости, при чему је био свестан свог дела и хтео његово извршење, помогао окр. Д.С. у извршењу кривичног дела, на тај начин што је дана 27.03.2010. године у име предузећа „М.“ д.о.о. из О. а по претходном договору са окр. Д.С., директором предузећа „Ј. Р.“ д.о.о. из С., дао налог комерцијалисти свог предузећа Т.В. из С. да сачини и потпише профактуру бр.11/10, на име купопродаје линије за израду хладно ваљаних и варених профила купцу „Ј. Р.“ д.о.о. из С. у вредности од 58.900.000,00 динара, иако је знао да у време сачињавања поменуте профактуре предузеће „М.“ д.о.о. из О. није поседовало наведену машину, односно није било основа за сачињавање исте, јер је иста била у власништву предузећа „М.“ д.о.о. из С. чији је власник и окр. Д.С. а био је свестан забрањености свог дела, чиме би извршио кривично дело неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности из члана 209. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика, помагањем а у вези са чланом 35 Кривичног законика.

Трошкови кривичног поступка утврђени правноснажним пресудама Основног суда у Смедереву ЗК бр. 645/2013 од 13.03.2015. године и Вишег суда у Смедереву Кж1 60/15 од 22.09.2015. године и трошкови кривичног поступка окривљених у смислу члана 265. став 1. Законика о кривичном поступку, падају на терет буџетских средстава.

Оштећени Фонд за развој Републике Србије са имовинскоправним захтевом ради накнаде штете упућује се на парницу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву ЗК бр. 645/2013 од 13.03.2015. године оглашен је кривим С.Д. због кривичног дела неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности из члана 209. став 3. у вези са ставом 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од десет месеци. Истом пресудом, због кривичног дела

неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности из члана 209. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика, помагањем а у вези са чланом 35 Кривичног законика, оглашен је кривим С.А. и осуђен је на новчану казну у износу од 100.000,00 динара под претњом замене казном затвора у случају неплаћања у остављеном року, окривљени су обавезани на плаћање трошкова поступка а окр. Д. и да оштећеном Фонду за развој РС на име имовинскоправног захтева исплати износ од 42.281.786,40 дин.

На ову пресуду жалбу је изјавио једино тадашњи бранилац окривљеног Д. ад. С.М. па је пресудом Вишег суда у Смедереву Кж1 60/15 од 22.09.2015. године, делимичним уважавањем жалбе овог браниоца, првостепена пресуда преиначена у погледу одлуке о казни тако што је окривљени Д. осуђен на новчану казну у износу од 500.000,00 динара коју је дужан платити у року од 3 (три) месеца под претњом замене за казну затвора у случају њеног неплаћања, док је у преосталом делу жалба одбијена као неоснована и првостепена пресуда у том делу потврђена те одређено да пресуда у односу на окривљеног А. остаје неизмењена.

Против напред наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног С.Д., адв. Ч.С., због повреде закона и то члана 485. став 1. тачка 1, став 2. и став 4. у вези члана 439. тач. 1. до 3. и члана 441. став 3. ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине и првостепену и другостепену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или пак да исте преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, и сматрајући да присуство јавног тужиоца и браниоца окривљеног не би било од значаја за доношење одлуке, одржао седницу већа у смислу члана 488. став 1. ЗКП-а, на којој је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног С.Д., у односу на повреду закона – члан 439. тач.1) ЗКП је основан.

Наиме, у захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног наводи да дело за које је окривљени правноснажно осуђен није кривично дело будући да се ни у опису радњи извршења кривичног дела, па ни у образложењу одлуке, уопште не наводи ни које прописане услове подносилац захтева за кредит код Фонда за развој РС није испунио нити којим прописом су ти услови одређени будући да ово кривично дело постоји само у ситуацији уколико је кредит добијем лажним приказивањем чињеница из којих произилази да се ти прописани услови испуњавају.

Кривично дело неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности из члана 209. став 1. Кривичног законика, према његовој законској

диспозицији, врши онај „ко лажним приказивањем чињеница или њиховим прикривањем добије за себе или другог кредит, субвенцију или другу погодност иако за то не испуњава прописане услове“ док је ставом трећим одређено да се за ово дело кажњава и одговорно лице у предузећу или другом субјекту привредног пословања, ако су кредит, субвенција или друга погодност прибављени за то предузеће или други субјект привредног пословања. Као посебан облик преваре, радња извршења овог кривичног дела је лажно приказивање или прикривање чињеница да би се давалац кредита, субвенције или друге погодности суштински довео у заблуду да извршилац испуњава прописане услове те да му одобри кредит.

По ставу Врховног касационог суда, реч је о кривичном делу са тзв. «бланкетном диспозицијом», будући да су услови под којима се дају кредити, субвенције или друге погодности прописани, односно одређени бројним посебним прописима те је стога, у сваком конкретном случају, неопходно у опису радње извршења кривичног дела описати и које услове извршилац није испуњавао и којим прописом су ти услови одређени.

У конкретном случају, од битних законских елемената кривичног дела, описана је радња извршења у виду лажног приказивања чињеница да се инвестициони кредит треба користити за набавку нове линије за израду хладно ваљаних и варених профила и од кога ће се она набавити, да је окривљени поступао као одговорно лице предузећа и да је Фонд за развој Републике Србије том предузећу одобрио инвестициони кредит, али се у опису кривичног дела уопште не наводи не само које прописане услове то предузеће није испуњавало за добијање кредита и којим прописом су ти услови прописани него се уопште и не наводи да је предузеће кредит добило «иако се за то не испуњава прописане услове». А ти услови за добијање кредита од Фонда за развој Републике Србије у 2010 години били су прописани и тада важећим Законом о Фонду за развој Републике Србије («Службени гласник РС» број 36/09) и Статутом Фонда за развој Републике Србије («Службени гласник РС» број 47/09) – члан 10. и 13. и Програмом Фонда за развој Републике Србије («Службени гласник РС» број. 8/10) – посебно одељак «III Услови за коришћење средстава Фонда» па је било неопходно тачно одредити које конкретно услове и из којих прописа предузеће није испуњавало те и није могло да добије кредит.

Када опис радње извршења кривичног дела не садржи неки од битних законских елемената, као што је то на описан начин, то исто не представља кривично дело за које је окривљени оптужен и осуђен а имајући у виду конкретне околности у датом опису се не стичу ни обележја ког другог кривичног дела.

Стога је Врховни касациони суд, на основу одредбе члана 492. став 1. тач. 2) ЗКП, по усвајању захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, преиначио правноснажне одлуке те окривљеног С.Д., на основу одредбе члана 423. тач.1) ЗКП ослободио од оптужбе.

Као што је већ изнето, наведеним пресудама, оглашен је кривим због истог овог кривичног дела, у помагању из члана 35. КЗ и С.А. и осуђен је на новчану казну па имајући у виду природу саучесништва (у виду лимитиране акцесорности), чињеницу да дело извршиоца није кривично дело, да у конкретном случају дело помагача не представља самостално кривично дело то, по ставу Врховног касационог суда ни ово дело окривљеног помагача није кривично дело.

Како овај окривљени није поднео захтев за заштиту законитости а Врховни касациони суд је нашао да разлочи због којих је донео одлуку у корист окривљеног С.Д. постоје и у односу на окривљеног С.А., то је у складу са одредбом члана 489. став 2. ЗКП-а поступајући по службеној дужности као да такав захтев постоји, и у односу на њега, на основу одредбе члана 492. став 1. тач. 2) ЗКП преиначио наведене пресуде и на основу одредбе члана 423. тач.1) ЗКП и овог окривљеног ослободио од оптужбе.

С обзиром да су окривљени ослобођени од оптужбе то је одлука о трошковима поступка донета на основу одредбе члана 265. став 1. ЗКП и одређено да трошкови поступка утврђени правноснажним пресудама Основног суда у Смедереву ЗК бр. 645/2013 од 13.03.2015. године и Вишег суда у Смедереву Кж1 60/15 од 22.09.2015. године као и трошкови кривичног поступка окривљених у смислу члана 265. став 1. ЗКП, падају на терет буџетских средстава а на основу одредбе члана 258. став 3. ЗКП оштећени Фонд за развој Републике Србије са имовинскоправним захтевом ради накнаде штете упућен на парницу.

Са свега изложеног, оценивши, из изнетих разлога, да је захтев за заштиту законитости неоснован, Врховни касациони суд је, на основу одредби члана 30. став 1. Закона о уређењу судова и члана 492. став 1. тачка 2. ЗКП-а („Службени гласник РС“, број 72/11 и 121/12), донео одлуку као изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Зорица Стојковић, с.р.

Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.